

Afrapportering af samarbejdsprojekt mellem Håndarbejdets Fremme og Designmuseum Danmark

Forår 2014 til sommer 2015.

I foråret 2014 indledtes et samarbejde mellem Håndarbejdets Fremme og Designmuseum Danmark. Samarbejdet gjaldt museets udstilling: Mode og tekstil (Fashion and Fabric). Udstillingen, som er en permanent udstilling, åbnede d. 5. december 2014.

Udstillingen omfatter ca. 400 genstande, som giver indblik i designhistoriske aspekter inden for mode og tekstil med vægt på den danske udvikling gennem 3-400 år.

Udstillingen er opbygget kronologisk, men med 3 temaspor, som løber parallelt gennem udstillingen:

- Design og dekoration
- Håndværk og industri
- Krop og identitet.

Billeder fra udstillingen Mode og tekstil på Designmuseum Danmark

Designmuseum Danmark gav i sit oplæg til samarbejdet udtryk for, at museet vægter formidling og undervisning højt. Samarbejdet med Håndarbejdets Fremme skulle derfor handle om at udvikle og afprøve nye former for formidling med henblik på museets mulighed for at tilgodese mange forskellige typer af museumsbrugere.

Samarbejdsprojektet

Blandt forskellige ideer, skitseret af museumsinspektør og kurator Kirsten Toftegaard, blev det i september 2014 besluttet, at der som et samarbejdsprojekt skulle produceres små film om udvalgte genstande fra udstillingen. Filmene skulle indgå i udstillingen. Skærme skulle opsættes ved siden af den udvalgte genstand, og filmen afspilles i udstillingens åbningstid.

Filmene skulle produceres af studerende fra tekstilformidleruddannelsens 7. semester og indgå i de pågældendes professionsbachelorprojekt.

Den studerende fik frie hænder til at udforme storyboard til filmen – men skulle forholde sig til at vise håndværks- og designproces i forhold til det produkt, som den studerende arbejdede med i forbindelse med bachelorprojektet – og som var inspireret af den udvalgte genstand fra museets udstilling. Denne udvælgelse foregik i samarbejde med Kirsten Toftegaard.

Den studerende fik lejlighed til at komme tæt på museumsgenstanden på museets magasiner, dels for at udforske detaljer (materialer, teknikker), dels for at kunne filme produktet.

Den studerende fik støtte med hensyn til optagelserne fra UCC's kommunikationsafdeling (to af filmene), den tredje film blev optaget af den studerendes egen fotograf. I forbindelse med dette blev der afholdt indledende og afklarende møder med kommunikationsafdelingen, undervisere fra Håndarbejdets Fremme og de involverede studerende. Ligeledes var der løbende orientering og information mellem de involverede parter.

De studerende fik vejledning fra undervisere på Håndarbejdets Fremme i forbindelse med filmens anvendelse i professionsbacheloropgaven, udarbejdelse af storyboard, formidling af kontakt til museet samt til det undersøgende arbejde med genstandene på magasinet.

Filmene lå færdige inden udstillingens åbning d. 5. december 2014, godkendtes af Kirsten Toftegaard, og indgår nu i udstillingen.

Om de 3 film

Trine Clod Præstholt valgte et korset fra 1950'erne, som inspirerede hende til at designe en undertøjskollektion. Trine leverer selv speak til forklaring om korsettet, som vises helt tæt på. Hendes eget arbejde med designproces vises med hende selv, der arbejder med moodboard og mindmaps i forhold til inspirationsmateriale til undertøjskollektionen. Filmens fotografer var medarbejdere fra UCC's kommunikationsafdeling.

Pernille Ruskjær valgte et patchworksengenæppe fra 1800-tallets England. På filmen viser hun, hvordan man kan arbejde med patchworkteknikken på andre måder og i usædvanlige materialer. Filmen har helt fokus på patchworkteknikken og hændernes arbejde med processen. Der er alene underlægningsmusik – og kun helt få forklarende tekster, et enkelt sted indgår symaskinelyden ind over musikken. Filmens fotografer var medarbejdere fra UCC's kommunikationsafdeling.

Veronica Sanchez valgte en herrevest med broderi fra omkring 1780. På filmen viser hun, hvordan man kan arbejde med broderi som maskinbroderi. Processen vises i vekslen mellem Veronicas hænder, der arbejder, og situationer, hvor også ansigtet er med – der er alene skreven tekst, lydsiden er musik. Fotograf Diego Vega.

På UCC' Portal, Tekstilformidleruddannelsens Portal kan filmene ses:

<https://portal.ucc.dk/sites/tekstil/Sider/default.aspx>

Trine Præstholt og Veronica Sanchez gennemførte deres bacheloreksamen i januar 2015. Filmene indgik som en del af den samlede eksamen.

Pernille Ruskjær afslutter sit bachelorprojekt ved eksamenstermin januar 2016, hvor filmen vil indgå i eksamen.

Udvikling af film som formidlingsform i udstilling

Projektet har formet sig som et pilotprojekt, som har skaffet os et materiale af høj kvalitet, der efterfølgende vil være genstand for analyse og evaluering med henblik på det videre udviklingsarbejde omkring film som formidlingsform, hvor film produceres af studerende og undervisere.

Filmsprogets karakteristika

De 3 film er skabt af de studerende, uden at de havde filmteoretisk og –praktisk forhåndsviden, - men med professionelle fotografer. Ikke desto mindre har de studerende foretaget valg – dygtigt, men formentlig intuitivt - i deres tilrettelæggelse af filmen, således at det færdige udtryk kan

analyseres og diskuteres i forhold til filmmediets udtryksmidler - her samlet i 7 dimensioner (inspireret af Larsen, Peter Harms (2003) *De levende billeders dramaturgi* DR):

- *Lyd*: Reallyd. Dialog. Voice over. Musik
- *Lys*: Reallys. Belysning. Farve
- *Rum*: Location. Scenografi. Rekvisitter. Billedkomposition. Billedbeskæring/-vinkel. Optik
- *Bevægelse*: Foran kameraet. Af kameraet
- *Karakter*: Personers fremtoning. Replikfremførelse, gestus, mimik. Kostume, maskering/sminke
- *Tid*: Objektiv varighed. Historisk tid. Forløbets varighed (her processen). Flashback/forward. Subjektiv varighed. Ophævet tid, mytisk tid
- *Postproduktion*: Redigering. Grafik. Digital bearbejdning

Selv om film opleves som meget realistisk, sagligt gengivende en eller anden virkelighed, så er der tale om kraftige bearbejdninger – her samlet i 3 niveauer:

- Bearbejdningsniveau 1: kamera og mikrofoner afgør, *hvad* publikum ser
- Bearbejdningsniveau 2: hvordan der optages afgør, *hvordan* publikum ser
- Bearbejdningsniveau 3: i postproduktionen modificeres *både hvad og hvordan* publikum ser

Dette er vores metodiske grundlag for analyse af film.

Forholdet mellem oplysning og oplevelse (æstetiseringen)

Filmmediet giver mulighed for at "komme meget tæt på" genstanden – tættere end udstillingsmontren giver mulighed for. Filmen kan bringe os tæt på materialiteten – selv om vi stadig er afskåret fra berøring. - Filmen kan tillige bringe os tæt på processen (her den håndværksmæssige proces) – og i kraft af, at film kan genspilles, har publikum mulighed for at få repeteret processen – og dermed optimeret mulighed for at forstå og fastholde processen.

Dette forhold peger på filmmediets potentiale som formidling af oplysning, men sammenholdt med de udtryksmidler af æstetisk art, som filmmediet benytter sig af – og den kraftige bearbejdning – må forholdet mellem oplysning og oplevelse diskuteres ("overskygger æstetikken oplysningen").

Praktisk/tekniske færdigheder, professionalitet

Håndarbejdets Fremme arbejder også i anden sammenhæng på udvikling af anvendelse af filmproduktion i udformning af undervisnings- og læringsmaterialer, med det mål at undervisere og studerende får kompetence i selv at fremstille film. Teknologi til både filmoptagelse og – redigering er let tilgængelig og let at betjene sig af.

Men i vores arbejde med filmmediet som formidlingsmedie hører det med at diskutere, om ikke en vis (høj) standard i fremstillingen af film må være ønskelig – hvis formidlingen skal have kvalitet. Som ovenfor anført, rummer filmmediet mulighed for en stærk æstetisering af

budskabet/indholdet – en æstetisering, som i nogen tilfælde kan problematiseres – men som omvendt også kan bidrage til en styrkelse af formidlingen af indholdet.

Konklusion

Projektet med udformningen af 3 små film tilknyttet Designmuseum Danmarks udstilling Mode og tekstil har frembragt et materiale af høj kvalitet som bidrager til tekstilformidleruddannelsens udvikling af nye formidlingsformer.

Filmene har kvalitet, fordi de er blevet til i et konkret samarbejde med Designmuseum Danmark, hvor de studerende i deres forundersøgelser og deres tilrettelæggelse af filmene har haft adgang til udstillingsgenstandene, og de har arbejdet med filmene ud fra en bevidsthed om, at filmene skulle fungere i selve den konkrete udstilling.

At projektet gennemførtes med studerende som aktive producenter af de små film, har betydet, at processen er blevet part i de studerendes læreproces omkring anvendelse af film i formidling af tekstiler. Erfaringerne vil have betydning for det fortsatte arbejde med anvendelse af filmmediet som del af de studerendes formidlingskompetence.

Undervisere, der deltog i projektet:

Trine Andresen, Aase Bacher, Bente Bang